

ناسۆ بیارەیی
2005-1-15

قەڵەم و خەلات

نووسەر، کەسێکی زرنگە کە ووردبێنانه شەونخونی دەکیشی بۆ پاراو راگرنتی زمانی نەتەووەکە. نووسەری راستگۆ هێچێ لەو پێشمەرگەییە کەمترنێه نەگەر زۆرتر نەبێ، کە ژبانی تەرخان دەکات بۆ سەرخستن و نازادی گەلەکە. زمان بێهەمی گەلەکە بوونی نەتەووە، نووسەری بەشێکی گەلەکە نەو نەرکە گرتووە نەستۆ.

من شانازی بە هەموو نووسەریک دەکەم کە قەڵەمەکە لە پیناوی گەلەکەیدا تەرخان کردووە، کە خەلاتیکیش وەرەگرت، شاد دەبم. من کارم بە پارتییەکانی کوردستانی باشور نییە کە چون نووسەرەکانی کورد هەڵدەسەنگین.

نەوێ کە من بەگرنکی دەبینم لەم خەلاتکردنەدا، نەک تەنها خودی نووسەرە خەلات کراوەکانە، نەوێه کە لە میژووی کوردستاندا یەکەم چاره کە پۆله نووسەریک لە سەر نووسینەکانیان خەلات دەکری و ریزیان لێدەگیریت، نەمە خۆی لەخۆیدا سەرەتای نەریتیکی نوێه لە پێشاندانی سەنگی نووسەر لە باشوری کوردستاندا و نرخاندی بەرھەمەکانی.

ریزگرنتی دەزگای ناراس لە هەولیر لەو کۆمەڵە نووسەرە و خەلاتکردنیان، نەک کاریکی پیرۆزە، بەلکۆ هاندانیکە بۆ نووسەرانێ تر، کاریکە کە پێگە پێرۆسە رۆشنیری لە کوردستاندا بەهێزتر دەکات. کاریکە کە کۆلەکە نازادی بیرورا، لە کوردستانی باشوردا چێگیرتر دەکات، کاریکە کە نەمامی بیرورای جیاواز ناو دەدات و نووسەرانێ تر بە ویریکی زیاتر هەوێ بنوسن. هەورەها نەمە یادکردنەوێهێکی دۆستانی گەلەکەمانە لە نەتەووەکانی دراوسیمان، کە نووسەرانێ نەوانیش براویان بە رەوایی بزوتنەوێ میلیتەتەمان هەیه و قەڵەمەکانیان بۆ خستوینەتە کار.

هێوادارم لە داهاوتوشدا بێتە نەریتیکی و نووسەرانێ دیش هاوکاری بکری و بە چاویکی ریزهه تەماشای بەرھەمەکانیان بکری، چونکە نووسەرانێ کورد هێچیان لە نووسەرانێ ولاتانی دیکە کەمتر نییە. خەلاتکردنی نەو پۆله نووسەرە لە لایەن دەزگای ناراسەو، پاداشت دانەوێ کاری بێ وچانیانە، کە چەندەها سالە پینوسەکانیان کردووە ووزە بەرەو پێش بردنی زمانی کوردی و نوینەرایەتی کردنی نەدەبی شۆرشگیر لە کوردستانی باشوردا. نەمە سەرەتایەکە بۆ ریزلێنانی نەوانە کە نووسینیان کردووە تە پێشە ژبانیان و سەنگەری شکۆداری مانەوێ نەتەووەکانیان هەلێژاردووە.

من زۆر لام ناساییه کە هەموو مرقۆفیک سەر بە نایدیۆلۆژیایەک بێت، سروشتییە نەگەر نووسەریک بەرھەمەکە رەنگدانەوێ بیروباوهری بێت. بە داخووە لە جەهانی سنییهما، لە سەر بچینیکی زانستی تانیستا نەتوانراوە بەرھەمی نووسەران هەل بسەنگینریت، زۆرچار بەهۆی نەو هۆکارەو بەرھەمی نووسەریک سوک کراوە و خراووەتە لاو.

رۆمانی (دایک) ی ماکسیم گۆرکی*، بەیەکیک لە و رۆمانانە دەژمێردریت کە رینگە بۆ شۆرشێ نوکۆتۆبەر خوش کرد، بەیەکیک لە بەرھەمە شاکارەکانی نەدەبی بەرھەستی لە روسیادا ناسراوە. کریکارانی روس بەخوین و بە گیان قوربانیان بۆ سەرخستنی شۆرشێ پرۆلیتاریا دا، ماکسیم گۆرکی قەڵەمە کە خۆی کردبوو بەرھەمی فراونی داوکی لە چەوساوەکان.

بەئى! ھەر نووسەرە روھى دەكاتە ھۇنراوہ و سرودى سەرکەوتن بۆ نىشتىمانەكەى، مەگەر داگىرکەرانى كوردستان كەم لە سرودى نەپرەقىب دەترسن؟ ھەر نووسەرە قەلەمەكەى دەكاتە ھەوينى شۆرش و رستەكانى لە مەتەرىزى شەردا وورە بە جەنگاوەر دەدات.

ئەوانەى دەزگای ناراس، بە دەزگایەكى سىخور دەزانن، نەك پىيان ناخۆشە كورد خاوەنى خۆى ھەبى، بەلكو بۆشيان بکرى، دەبنەوہ ناگرە سورەى بەر لەشكر و قەلەمە كۆلەكانيان دەكەنە شمشىرى نەنفال. ھەندى لەو قەلەمە نەخۆشانە ، چاويان بەرايى نايىت كە كەسانىكى راستگۆ و شۆرشگىر خەلات وەر بگرن. ئەو قەلەمانەى كە ماوہىەكى زۆر پلاريان لە مىللەتەكەيان دەگرت، كەسانىكن نەگەر دوارۆژيش بەعس دەسەلات پەيدا بكاتەوہ، دەبنەوہ ھەمان كورد فرۆشەكانى جارن. ئەوانە چونكە نەتەوہكەى خۆيان لانزە، زمانەكەى خۆشيان دژى گەلەكەى خۆيان بەكار دەھىنن و خۆيان بەشىكى داگىرکەران دەزانن .

لێرەدا جىي خۆيەتى نامازە بە سايى كوردستاننىتیش بكەم كە نەركىكى پىروژى گرتە نەستۆ لە ھاندانى ئەو كەسانە كە قەلەمەكانيان بۆ گەلەكەيان، خستەكار. كوردستاننىت يەكئىكە لەو سايتانە، كە لە سەرەتاي دروست بوونىيەوہ، بى وچان لە پىناوى بەرز راگرتنى وشەى كوردى و چەسپاندنى گىانى نازادى نووسىن كارى كردوہ، گەورەترىن گۆرەپانى نووسىنى بۆ ھەموو نووسەران و خەلكانى كوردپەرور لە سەر تۆرى نىنتەرنىت دامەزراندوہ.

دىسان ھەزار بارە دەيلنەوہ، ھەرگىز شەرم نىيە نەگەر پىاو نەندامى يەكئى لەم پارتىيانە بنىت، يەك، پەك، حەك، پاسۆك، حەك، يەكگرتوو و ھەرپارتىكى تى كوردستان كە دژى داگىرکەرىت، شەرم نەوہىە كە پىاو سىخور و بەعسى بووبىت و لە سەر خوينى گەلەكەى مشەخۆر بووبىت.

سەرلەنوئ پىخۆشچالى خۆم دەردەبىرم و لە دلەوہ پىروژباييان پىندەلنم، ھىوادام وىنەيان زۆرىت.